ЗВІТ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ, РОЗТАШОВАНОГО У МІСТІ КИЄВІ, ЗА 2020 РІК

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

З набранням чинності нещодавніх законодавчих змін до Закону України «Про Державне бюро розслідувань», набуття Державним бюро розслідувань статусу державного правоохоронного органу та повноцінним запуском роботи його територіальних управлінь до їх функціонування, результатів та здобутків у сфері правоохоронної діяльності прикута значна увага громадянського суспільства та незалежних міжнародних інституцій у згаданій сфері. Не є винятком і Територіальне управління Державного бюро розслідувань, розташоване у місті Києві (далі – ТУ ДБР у м. Києві).

У зв'язку з цим протягом 9 місяців 2020 року ТУ ДБР у м. Києві вжито ряд організаційних та практичних заходів щодо належного та своєчасного виконання завдань, насамперед щодо виявлення, розкриття та розслідування кримінальних правопорушень, віднесених до його компетенції. У результаті діяльності здобуто не лише кількісні показники, але і позитивні зрушення та тенденції щодо якості виконаних завдань та проведеної роботи.

ТУ ДБР у м. Києві поширює свою юрисдикцію на територію трьох областей: Київську, Чернігівську та Черкаську області, а також столицю України – місто Київ, де зосереджені вищі органи державної влади, центральні органи виконавчої влади, в яких працює переважна більшість суб'єктів (високопосадовців), кримінальні правопорушення, вчинені якими, підслідні Державному бюро розслідувань.

На сьогодні у ТУ ДБР у м. Києві повністю завершено добір та укомплектовано штат із **48 слідчих**. Створено команду мотивованих і цілеспрямованих професіоналів, на належному рівні їм забезпечено комфортні умови праці.

Протягом 9 місяців 2020 року слідчі ТУ ДБР у м. Києві здійснювали досудове розслідування у **8061** кримінальному провадженні щодо **10247** кримінальних правопорушень.

У ТУ ДБР у м. Києві зареєстровано **8855** заяв і повідомлень про злочини, віднесені до підслідності Державного бюро розслідувань.

У результаті розслідування закінчено **3526** кримінальних проваджень, з яких направлено до суду з обвинувальними актами – **276** (у т.ч. 37 з угодою про визнання винуватості) стосовно **300 осіб**; 4 – з клопотаннями про звільнення від кримінальної відповідальності; закрито – 3246 кримінальних провадження, з яких 11 – прокурором.

За підслідністю прокурорами направлено 321 кримінальне провадження. Зупинено у результаті розслідування 103 кримінальні провадження, з яких 90 – у зв'язку з оголошенням підозрюваного в розшук.

З числа скерованих до суду кримінальні провадження щодо: народного депутата України VIII скликання; високопосадовця категорії «А»; заступника

Міністра України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи; керівника Міжвідомчого науково-дослідного центру з проблем боротьби з організованою злочинністю при Раді національної безпеки і оборони України; **70** працівників Національної поліції України; **7** прокурорів; **6** податківців; **7** працівників Служби безпеки України; **3** працівників Державної служби України з надзвичайних ситуацій; **6** працівників Державної кримінально-виконавчої служби України; **4** працівників Державної прикордонної служби України; **2** працівників Державної судової адміністрації України; **145** військовослужбовців.

В судах розглядається **491** обвинувальний акт у кримінальних провадженнях, які слідчими ТУ ДБР у м. Києві **надіслані до суду протягом 2019–2020 років**, **115** з яких щодо **корупційних кримінальних правопорушень** або злочинів майнового характеру.

У 2019 році суддями за результатами розгляду справ, переданих слідчими ТУ ДБР у м. Києві з обвинувальними актами до суду, винесено вироки у 130 кримінальних провадженнях.

За 9 місяців 2020 року суддями ухвалено вироки у **60** кримінальних провадженнях, у тому числі щодо трьох працівників поліції, одного податківця, двох прикордонників, двох працівників Державної служби України з надзвичайних ситуацій та 49 військовослужбовців. **7 осіб** засуджено за **корупційні злочини.**

Виправдувальні вироки судами не ухвалювались.

Особливу увагу слідчих ТУ ДБР у м. Києві було зосереджено на виявленні, розкритті та розслідуванні злочинів, вчинених **у складі організованих злочинних груп**.

Так, протягом звітного періоду задокументовано та розкрито серію злочинів, вчинених злочинною організацією, до складу якої входили керівництво та працівники одного з місцевих **відділів поліції Головного управління Національної поліції області**, які з метою штучного нарощування показників розкриття злочинів змушували громадян вчиняти злочини, здійснюючи на них психологічний тиск та застосовуючи фізичне насильство.

Правоохоронці підозрюються **у створенні та участі в злочинній організації**, перевищенні службових повноважень, скоєнні крадіжок, незаконному поводженні зі зброєю, а також незаконному виробництві, виготовленні, придбанні, зберіганні, перевезенні, пересиланні чи збуті наркотичних засобів (частина перша статті 255, частина друга статті 365, частина четверта статті 27 частина друга статті 185, частина перша статті 263 та частина друга статті 307 КК України).

Досягнуто певних результатів в актуальних для суспільства кримінальних провадженнях за фактами вчинення кримінальних правопорушень проти довкілля – у сфері охорони лісів. До суду направлено кримінальне провадження стосовно **організованої групи**, до якої входили працівники державного підприємства Черкаського обласного управління лісового та мисливського господарства, які вимагали та одержували неправомірну вигоду за відпуск

високоякісної деревини без оформлення необхідних документів та з оформленням завідомо неправдивих офіційних документів.

Слідчими підрозділами ТУ ДБР у м. Києві забезпечено проведення ефективного розслідування у **резонансному, багатоепізодному** кримінальному провадженні стосовно поліцейських Київщини, які протягом тривалого часу систематично вчиняли катування та інші умисні насильницькі злочини. Слідчими повідомлено про підозру чотирьом працівникам поліції за фактами побиття з метою отримання визнавальних показів, у тому числі зґвалтування потерпілої, що набуло суспільного резонансу. Стосовно підозрюваних обрано запобіжні заходи – тримання під вартою.

Не залишено поза увагою слідчих ТУ ДБР у м. Києві напрям роботи з відшкодування збитків, завданих кримінальними правопорушеннями. Так, під час розслідування кримінальних правопорушень, накладено арешт на майно та грошові кошти на загальну суму понад **417 мільйонів гривень**, з яких передано до Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами майно на загальну суму понад **287 мільйонів гривень.**

За закінченими кримінальними провадженнями розмір збитків склав **29 263 000 гривень**, накладено арешт на майно на суму **21 491 000 гривень**, відшкодовано 39 000 гривень, з них в інтересах держави та територіальних громад – 19 000 гривень.

Кошти та інше майно, одержані внаслідок злочинів, віднесених до підслідності Державного бюро розслідувань, які було повернуто в Україну з-за кордону, у кримінальних провадженнях, направлених слідчими ТУ ДБР у м. Києві до суду, відсутні.

ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ РІЧНОЇ ПРОГРАМИ ТУ ДБР у м. КИЄВІ та СТРАТЕГІЧНОЇ ПРОГРАМИ ДБР З ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ ТА МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Штат ТУ ДБР у м. Києві, кваліфікація та досвід його працівників, підвищення їхньої кваліфікації

Станом на 30.09.2020 року штат ТУ ДБР у м. Києві укомплектовано на 69,7 %, з них:

слідчі підрозділи – 100 %;

оперативні підрозділи – 3,7 %;

інші підрозділи – 76,3 %.

Розподіл працівників ТУ ДБР у м. Києві:

– за віковими групами: до 35 років – 59 осіб, 36–55 років – 24 особи;

– за гендерним представництвом: жінок – 20, чоловіків – 63;

– за рівнем освіти: з вищою освітою – 80, з них мають науковий ступінь – 4, з середньо-технічною освітою – 3.

На службу до ТУ ДБР у м. Києві прийняті слідчі, які пройшли багатоступеневий конкурсний відбір відповідно до Закону України «Про Державне бюро розслідувань» та Порядку проведення конкурсу для призначення на посади у Державному бюро розслідувань.

Добір слідчих відбувався за квотним принципом, а саме: за категорією А та Б (особи, які до цього обіймали посади слідчих, прокурорів та слідчих в інших правоохоронних органах) – 11 та 13 слідчих відповідно; категорією В (інші особи, які не мали стажу роботи на посадах слідчих, але мають відповідний стаж роботи в галузі права, юридичну освіту) – 24 слідчих.

Завдяки впровадженню в ТУ ДБР у м. Києві інституту наставництва навіть ті слідчі, які на початковому етапі своєї діяльності не мали практичного досвіду роботи у слідстві, на сьогодні отримали відповідні навички та перейняли досвід практичної роботи від більш досвідчених колег та на цей час здатні забезпечити розслідування кримінальних правопорушень, підслідних Державному бюро розслідувань, на високому професійному рівні.

Водночас у період з 01.01.2020 по 30.09.2020 підвищення кваліфікації пройшли 62 державні службовці ТУ ДБР у м. Києві, серед яких 35 працівників слідчих підрозділів. За результатами навчання усі працівники отримали сертифікати та свідоцтва.

Підвищення рівня професійної компетентності у 2020 році відбувалось у таких закладах: Державний заклад післядипломної освіти «Академія фінансового моніторингу»; Українська школа урядування; Міністерство цифрової трансформації України (онлайн-платформа з цифрової грамотності «Дія. Цифрова освіта»); Київський міський центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій.

Разом з тим працівники слідчих підрозділів брали участь у тренінгах і семінарах з актуальних тем та методик розслідування кримінальних правопорушень, зокрема:

«Розслідування корупційних злочинів та боротьба з корупцією»;

«Міжнародна правова допомога під час кримінального провадження на стадії досудового розслідування»;

«Посилення спроможності ДБР і ГПУ у розслідуванні злочинів щодо катувань та інших випадків неналежного поводження»;

«Розслідування злочинів, пов'язаних з корупцією, та злочинів, пов'язаних із зловживанням владою працівниками правоохоронних органів»;

«Попередження злочинів, пов'язаних із зловживанням владою працівниками правоохоронних органів»;

«Заборона неналежного поводження в правоохоронних, безпекових та інших примусових контекстах» на базі платформи Ради Європи HELP (освіта з прав людини для фахівців у галузі права).

Проведено захід навчального характеру – онлайн-консультацію та ознайомлення працівників ДБР з механізмом застосування Європейської конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, практикою

Європейського суду з прав людини та виконання рішень ЄСПЛ, принципами ефективного розслідування у контексті прав на життя, свободу, недоторканність та заборони катування.

Організація роботи та матеріально-технічне забезпечення ТУ ДБР у м. Києві

Відповідно до наказу Державного бюро розслідувань місцезнаходженням ТУ ДБР у м. Києві визначено: бульвар Лесі Українки, 26, м. Київ.

Згідно із наказами Директора ТУ ДБР у м. Києві, погодженими з Директором Державного бюро розслідувань від 15.05.2019 № 32 та № 33 визначено місцезнаходження підрозділів органу досудового розслідування:

Другого слідчого відділу (відділу з розслідування злочинів, вчинених працівниками правоохоронних органів та у сфері правосуддя) ТУ ДБР у м. Києві за адресою: бульвар Лесі Українки, 26, 7-й поверх, м. Київ та в окремих кабінетах у приміщенні за адресою: проспект Голосіївський, 50, м. Київ;

Третього слідчого відділу (відділу з розслідування військових злочинів) ТУ ДБР у м. Києві за адресою: бульвар Лесі Українки, 26, 7-й поверх, м. Київ та в окремих кабінетах у приміщенні за адресою: вул. Київський шлях, 79-В, м. Бориспіль, Київська обл.

В оперативне управління ТУ ДБР у м. Києві передано адміністративну будівлю за адресою: вул. Олени Теліги, 8, м. Київ.

На цей час розроблено кошторисно-проєктну документацію, розрахунки видатків, напрями і прогнозовану економічну ефективність використання зазначеного приміщення для розміщення ТУ ДБР у м. Києві. Відповідно до укладених договорів проводиться капітальний ремонт вказаного приміщення площею 7161 кв. м.

Розміщення ТУ ДБР у м. Києві планується після впорядкування зазначеного приміщення та забезпечення належних умов праці відповідно до сучасних вимог для розташування правоохоронного органу.

Стан організації роботи щодо забезпечення належного зберігання речових доказів

В ТУ ДБР у м. Києві роботу із забезпечення зберігання речових доказів організовано відповідно до вимог статті 100 Кримінального процесуального кодексу України, Порядку зберігання речових доказів стороною обвинувачення, їх реалізації, технологічної переробки, знищення, здійснення витрат, пов'язаних з їх зберіганням і пересиланням, схоронності тимчасово вилученого майна під час кримінального провадження, який затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 19.11.2012 № 1104 (далі - Порядок).

На виконання вимог вказаних нормативно-правових актів у ТУ ДБР у м. Києві функції з організації роботи зі зберігання речових доказів та

забезпечення їх схоронності покладені на головного спеціаліста (із забезпечення зберігання речових доказів) Першого слідчого відділу, посадові обов'язки якого визначені посадовою інструкцією.

Для зберігання речових доказів, які за своїми властивостями не можуть зберігатись разом із матеріалами кримінального провадження, в ТУ ДБР у м. Києві обладнане спеціальне приміщення (кімната зберігання речових доказів) згідно з вимогами постанови Кабінету Міністрів України від 19.11.2012 № 1104.

Відповідно до норм пунктів 21, 22, 23 Порядку для зберігання речових доказів у вигляді готівки у національній валюті України, іноземній валюті, цінних паперів у документарній формі, дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння орендовано банківські комірки та відкрито відповідні депозитарні рахунки для зберігання речових доказів у вигляді готівки.

На виконання пункту 16 Порядку перевірка стану та умов зберігання речових доказів, правильності ведення документів щодо їх приймання та обліку проводиться щокварталу начальниками слідчих відділів ТУ ДБР у м. Києві.

Побудова ІТ-інфраструктури

Одним із пріоритетів на етапі розвитку ТУ ДБР у м. Києві є побудова сучасної ІТ-інфраструктури, яка відповідатиме сучасним міжнародним стандартам, що забезпечить ефективну роботу ТУ ДБР у м. Києві.

Так, у 2020 році у ТУ ДБР у м. Києві побудований канал зв'язку та здійснено впровадження системи відеоконференцзв'язку з центральним апаратом Державного бюро розслідувань.

Окрема увага приділяється захисту баз даних, кібербезпеці всіх ІТ-процесів. У 2020 році в ТУ ДБР у м. Києві проведені спеціальні дослідження зчитувачів Card Reader від витоку інформації з обмеженим доступом. Враховано стандарти безпечного налаштування баз даних, операційних систем, корпоративної мережі та її елементів. Проведено захист серверів та баз даних, виявлення та попередження вторгнень до комп'ютерної системи ТУ ДБР у м. Києві. Впроваджено парольну політику, стандарти керування обліковими записами в інформаційних системах.

Забезпечено контроль за дисципліною користування комп'ютерною технікою працівниками ТУ ДБР у м. Києві. Вжито заходів запобігання та припинення фактів використання програмного забезпечення, що порушує авторські та суміжні права.

Встановлено відповідне програмне забезпечення, призначене для захисту даних та витоку службової інформації.

Функціонування спеціальних телефонних ліній (одержання заяв і повідомлень про злочини, віднесені до підслідності Державного бюро розслідувань)

З метою практичної реалізації громадянами України наданого їм Конституцією України права вносити в органи державної влади пропозиції про

поліпшення їх діяльності, забезпечення громадянам України можливості для участі в управлінні державними справами, для впливу на поліпшення роботи ТУ ДБР у м. Києві, відстоювання своїх прав і законних інтересів та відновлення їх у разі порушення забезпечено право громадян подавати звернення, заяви та повідомлення.

Так, відповідно до наказу Директора ТУ ДБР у м. Києві від 05.07.2019 № 52 усі документи, що надходять до ТУ ДБР у м. Києві, приймаються централізовано службою діловодства без права делегування відповідної функції іншим структурним підрозділам у понеділок – четвер з 9:00 до 18:00, у п'ятницю – з 9:00 до 16:45, у позаробочий час та вихідні дні – через скриньку для вхідної кореспонденції.

У ТУ ДБР у м. Києві у загальнодоступному місці розташовується скринька для вхідної кореспонденції. Документи з неї вилучаються працівниками служби діловодства двічі на день (у першій та другій половині дня) з подальшим проставленням штампа з відміткою «Зі скриньки» та зазначенням дати вилучення, після чого реєструються та передаються для розгляду.

Для подання заяв і повідомлень про злочини створено спеціальну телефонну лінію за номером +38 (068) 360 76 74 та спеціальну адресу електронної пошти: zlochyn@kv.dbr.gov.ua.

Організовано особистий прийом громадян керівництвом та посадовими особами структурних підрозділів ТУ ДБР у м. Києві відповідно до графіка прийому громадян, з яким можна ознайомитись на стенді біля входу до ТУ ДБР у м. Києві та на сайті Державного бюро розслідувань.

Сектор документального забезпечення (далі – СДЗ):

У 2020 році (станом на 30.09.2020) працівниками СДЗ опрацьовано (зареєстровано, передано керівництву, виконавцям, відправлено зовнішнім кореспондентам) **76 483** документи, що на **20 273** документи **більше**, ніж за аналогічний період 2019 року.

Документообіг ТУ ДБР у м. Києві

Вхідна кореспонденція	Станом на 30.09.2019	Станом на 30.09.2020	**Зростання кількості** документів у 2020 р. порівняно з 2019 р.
Звернення громадян	8 467	9 890	**+ 1423**
Звернення, запити **народних депутатів**	92	373	**+ 281**
Адвокатські запити	336	945	**+ 609**
Вхідна кореспонденція (матеріали кп, листи, постанови, клопотання, відповіді на запити, довідки)	20 687	28 756	**+ 8069**
Контрольні, розпорядчі документи з ЦА ДБР	163	459	**+296**
Внутрішні документи з питань взаємодії структурних підрозділів ТУ ДБР у м. Києві (доповідні, службові, доручення тощо)	1242	2447	**+ 1205**

Накази, розпорядження, доручення керівництва ТУ ДБР у м. Києві (з основної діяльності)	89	160	**+ 71**
Вихідні документи (крім відповідей на звернення громадян, депутатські та адвокатські звернення)	17 932	22 999	**+ 5067**
Усього	49 008	66 029	**+ 17 021**

Інформація щодо обробки та розгляду кореспонденції:

Вихідна кореспонденція	**Вихідна кореспонденція**		**Зростання кількості** документів у 2020 р. порівняно з 2019 р.
	Станом на 30.09.2019	Станом на 30.09.2020	
За результатами розгляду запитів, звернень громадян, громадських організацій, підприємств, установ, організацій; звернень (запитів) народних депутатів України; адвокатських запитів, а також інша вихідна кореспонденція	7202	10 454	**+ 3252**

Функціонування режимно-секретного органу

З метою забезпечення режиму секретності під час проведення всіх видів секретних робіт, запобігання витоку секретної інформації в ТУ ДБР у м. Києві протягом звітного періоду забезпечено обладнанням режимне приміщення (встановлено охоронну сигналізацію; автоматичну пожежну сигналізацію; сховища для зберігання засекречених документів). Організовано роботу щодо створення комплексних систем захисту інформації приміщень для проведення нарад з використанням інформації з обмеженим доступом.

Створені постійні експертні комісії з питань таємниць, які здійснюють перегляд грифів секретності в ТУ ДБР у м. Києві. Розроблені основні та допоміжні маршрути доставки секретної кореспонденції.

Оформлено допуск та надано доступ до державної таємниці працівникам ТУ ДБР у м. Києві.

ПРІОРИТЕТИ ДІЯЛЬНОСТІ ВІДПОВІДНО ДО РІЧНОЇ ПРОГРАМИ ДІЯЛЬНОСТІ ТУ ДБР у м. КИЄВІ та СТРАТЕГІЧНОЇ ПРОГРАМИ ДБР (етап: нарощування потужності)

Протягом 9 місяців 2020 року слідчими ТУ ДБР у м. Києві закінчено **3526** кримінальних проваджень, з яких **до суду з обвинувальними актами**

направлено **276**, **64** з них – за **корупційними злочинами**. Закрито **3246** кримінальних проваджень.

Пріоритетним напрямом роботи слідчих підрозділів ТУ ДБР у м. Києві є розслідування кримінальних правопорушень, вчинених **високопосадовцями**, ефективність проведення якої підтверджується результатами роботи здійснюваних слідчими досудових розслідувань. Серед суб'єктів, стосовно яких **обвинувальні акти направлені до суду**:

народний депутат України;

Голова Державної служби зайнятості, посада якого належить до категорії «А»;

заступник Міністра України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи;

Голова Фонду державного майна України;

керівник Міжвідомчого науково-дослідного центру з проблем боротьби з організованою злочинністю при Раді національної безпеки і оборони України;

заступник начальника Головного управління Служби безпеки України області, інші.

З початку року слідчими ТУ ДБР у м. Києві **оголошені підозри 340 особам**, які є суб'єктами, підслідними Державному бюро розслідувань, серед яких:

начальник управління Секретаріату Кабінету Міністрів України;

2 судді;

79 працівників Національної поліції України;

3 прокурори;

5 податківців;

8 працівників Служби безпеки України;

6 працівників Державної лісової охорони;

163 військовослужбовці.

Серед кримінальних проваджень, розслідування у яких здійснюють слідчі ТУ ДБР у м. Києві, переважну більшість становлять злочини, вчинені військовослужбовцями та працівниками правоохоронних органів (працівники НПУ, ДСНС, ДКВС, СБУ, прокурори, податківці, прикордонники, митники, лісова охорона тощо).

Підслідні слідчим Державного бюро розслідувань суб'єкти, як правило, особи з досвідом роботи в правоохоронних органах, які володіють навиками та методами слідчої і оперативної діяльності, добре знають законодавство. Тому підготовка та фаховий рівень слідчих ТУ ДБР у м. Києві мають бути, безумовно, високими.

З метою оволодіння сучасними методами проведення розслідувань та здійснення оперативно-розшукової діяльності, набуття практичних навиків у галузях криміналістики, економіки, інформаційних технологій, кримінології, судової експертизи, психології зі слідчими ТУ ДБР у м. Києві, проведено тренінги з питань ефективної організації їх роботи.

Працівники ТУ ДБР у м. Києві перейняли кращу світову практику у боротьбі зі злочинами, пов'язаними з корупцією, та досвід колег з-за кордону.

Так, слідчими ТУ ДБР у м. Києві з початку року надіслано до суду **64** обвинувальні акти **за корупційними злочинами**, вчиненими суб'єктами, підслідними органам Державного бюро розслідувань, серед яких:

заступник члена Кабінету Міністрів України;

керівник Міжвідомчого науково-дослідного центру з проблем боротьби з організованою злочинністю при Раді національної безпеки і оборони України;

33 працівників Національної поліції України;

7 прокурорів;

3 працівники Служби безпеки України;

5 працівників Державної податкової служби України;

2 працівники Державної прикордонної служби України;

2 працівники Державної кримінально-виконавчої служби України;

2 працівники Державної лісової охорони.

Прикладом ефективного розслідування у кримінальному провадженні є затримання 4 червня 2020 року слідчими ТУ ДБР у м. Києві прокурора однієї з Київських місцевих прокуратур, який отримав 100 тисяч доларів США від представника банківської установи.

За вказані кошти прокурор обіцяв, що буде прийнято рішення про закриття кримінального провадження за фактом службової недбалості членів правління фінансової установи та в подальшому «кришувати» діяльність банку.

Прокурору повідомлено про підозру у вчиненні злочинів, передбачених частиною другою статті 15, частиною четвертою статті 190; частиною другою статті 28, частиною першою статті 366; частиною п'ятою статті 27, частиною другою статті 383 КК України (закінчений замах на заволодіння чужим майном шляхом обману, вчинений в особливо великих розмірах; службове підроблення; завідомо неправдиве повідомлення про вчинення злочину). На сьогодні розслідування у кримінальному провадженні триває, проводиться ряд судових експертиз, після завершення яких обвинувальний акт буде направлено до суду.

Ще одним позитивним прикладом є направлення до суду обвинувального акта стосовно заступника начальника одного з відділів Управління Служби безпеки України в Запорізькій області та заступника начальника одного з управлінь Головного управління Служби безпеки України в Донецькій та Луганській областях. Вони обвинувачуються в одержанні неправомірної вигоди у великому розмірі (частині третя статті 368 КК України).

Слідством встановлено, що посадовці, діючи за попередньою змовою, вимагали та одержали 840 тис. грн за сприяння у швидкому та безперешкодному перерахуванні грошових коштів згідно з підписаними актами приймання виконаних підрядних робіт, замовником яких було держпідприємство. Задля одержання «відкатів» обвинувачені систематично створювали штучні перешкоди та затягували терміни перерахунку грошових коштів за виконані роботи.

Важливим напрямом у розслідуванні кримінальних правопорушень, що здійснюють слідчі ТУ ДБР у м. Києві, є злочини, вчинені працівниками правоохоронних органів із **застосуванням катувань** та іншого порушення особистих прав громадян.

З початку року слідчими повідомлено підозри **13 особам** за вчинення кримінальних правопорушень, пов'язаних з катуваннями. **До суду** направлено **2 обвинувальні акти** зазначеної категорії стосовно **4 працівників Національної поліції України.**

Окремо слід відмітити здійснення розслідування у кримінальному провадженні слідчими ТУ ДБР у м. Києві, що набуло **широкого суспільного резонансу у суспільстві.**

Так, у травні 2020 року затримано оперуповноваженого та начальника одного з відділів поліції Головного управління Національної поліції України в Київській області за фактом зґвалтування та побиття.

В ніч з 23 на 24 травня 2020 року оперуповноважений у своєму службовому кабінеті застосував тортури до жінки, яку викликали до відділення поліції як свідка, вдягав протигаз, застосовував кайданки та здійснював постріли з табельної зброї над головою, після цього зґвалтував.

Крім цього, правоохоронці застосували фізичну силу щодо чоловіка, який також перебував у приміщенні відділення поліції. Погрожуючи потерпілому зґвалтуванням, правоохоронці ставили його на коліна, били по голові кийками, надягали протигаз та стріляли із табельної зброї над головою. У результаті вказаних дій потерпілий отримав тілесні ушкодження.

Наразі слідчими ТУ ДБР у м. Києві правоохоронцям повідомлено про підозру у вчиненні злочинів, передбачених частиною третьою статті 152, частиною другою статті 127 КК України.

Вказаним особам судом обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою без можливості внесення застави.

Під час проведення розслідування у вказаному кримінальному провадженні слідчими виявлені чисельні факти катувань, які вчинялись зазначеними поліцейськими упродовж двох останніх років. Розпочато розслідування у 5 кримінальних провадженнях за фактами побиття, катування, незаконного затримання осіб працівниками поліції.

У цих провадженнях тривають слідчі дії та призначені відповідні експертизи, за результатами яких буде надано кримінально-правова оцінка діям правоохоронців у кримінальних провадженнях та обвинувальні акти направлено до суду.

Успішно завершено досудове розслідування стосовно двох співробітників Державного підприємства «Інформаційні судові системи» Державної судової адміністрації України (далі – ДП «ІСС» ДСА України), в якому слідчі використали сучасні методики розслідування у сфері інформаційних технологій.

Досудове розслідування здійснювалось за обвинуваченням у вчиненні злочинів, передбачених частинами першою та другою статті 361,

частиною першою статті 361[1] КК України за фактом незаконного використання серверного обладнання, призначеного для забезпечення функціонування Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи, для видобутку криптовалюти, розміщення на серверному обладнанні інтернет-магазинів, та у вчиненні злочинів, передбачених статтею 359, частиною першою статті 361[1] КК України за фактом розміщення на службових комп'ютерах Державної судової адміністрації шкідливого програмного забезпечення, призначеного для негласного збору інформації.

Особливість та складність розслідування полягала у необхідності проведення специфічних комп'ютерно-технічних експертиз, забезпечення детального та всебічного документування протиправних дій осіб із залученням фахових спеціалістів в ІТ-сфері, інформаційної безпеки.

Так, в межах зазначених кримінальних проваджень слідчими ТУ ДБР у м. Києві із залученням відповідних спеціалістів були зняті усі «образи» серверного обладнання, а також комп'ютерної техніки ДП «ІСС» ДСА України.

Лише безперервне копіювання такої інформації тривало шість днів та знадобились жорсткі диски сукупною ємністю 6 террабайт.

На цей час у провадженні слідчих ТУ ДБР у м. Києві перебуває 17 кримінальних проваджень, які розпочаті за фактами вчинення, в переважній більшості правоохоронцями, злочинів, передбачених статтями 359, 361 КК України.

Розслідування слідчими ТУ ДБР у м. Києві злочинів, вчинених у складі <u>організованих груп</u>

Організована злочинність становить значну небезпеку для суспільства, особливо коли воно знаходиться у стані реформування та розбудови правової системи. Саме така, сприятлива для організованої злочинності, ситуація містить у собі загрозу її проникнення практично у всі сфери суспільних відносин.

Іншим чинником, що сприяє організованій злочинності, є наявність корумпованих зв'язків організованої злочинності з різними органами влади, що суттєво шкодить державним інтересам та іміджу України на міжнародному рівні.

Зусилля слідчих ТУ ДБР у м. Києві у боротьбі з організованою злочинністю дали вагомі результати у цьому напрямі. Зокрема, до суду надіслано **3** кримінальні провадження про злочини, вчинені суб'єктами, підслідними Державному бюро розслідувань **у складі організованих груп**.

Так, наприкінці травня 2020 року слідчі ТУ ДБР у м. Києві викрили злочинну групу, що займалась незаконним виготовленням та розповсюдженням особливо небезпечного наркотичного засобу – амфетаміну. До складу групи входив чинний працівник Служби безпеки України.

Згідно з матеріалами провадження з березня по травень 2020 року учасники групи займалися виготовленням та реалізацією психотропних речовин. Продаж здійснювався шляхом розміщення «закладок» на території

міста Києва та області, замовлення робились через один із месенджерів, пересилали їх за допомогою однієї зі служб доставки.

Загалом щомісячно учасники групи виготовляли понад 5 кілограмів психотропної речовини – амфетаміну.

Слідчими викрито місцезнаходження 4 нарколабораторій, де під час проведених обшуків вилучено понад 3 кілограми прекурсорів (речовин, з яких виготовляються наркотичні засоби) та обладнання для виготовлення наркотиків.

Наразі слідчими ТУ ДБР у м. Києві повідомлено про підозру працівнику Служби безпеки України та трьом цивільним особам у незаконному виробництві та збуті особливо небезпечних наркотичних засобів в особливо великих розмірах (частина третя статті 307 КК України).

Усім підозрюваним суд обрав запобіжний захід у вигляді тримання під вартою.

У травні 2020 року слідчими ТУ ДБР у м. Києві **викрито організовану злочинну групу**, яка систематично привласнювала та збувала паливно-мастильні матеріали, що належали військовій частині.

Слідством встановлено, що заступник командира з тилу – начальник тилу однієї з військових частин організував злочинну групу у складі військовослужбовців та цивільних осіб, яка налагодила «схему» списання, привласнення та реалізації паливно-мастильних матеріалів, які надходили для забезпечення зенітно-ракетної бригади Збройних Сил України, через мережу приватних АЗС.

Протягом березня – травня 2020 року правоохоронці задокументували чотири факти вивезення паливних матеріалів обсягом більше 60 тонн вартістю понад 1,3 мільйона гривень із військової частини.

Крім цього, у межах кримінального провадження перевіряється інформація, про привласнення злочинною групою паливно-мастильних матеріалів Збройних Сил України на загальну суму понад 10 мільйонів гривень.

У межах досудового розслідування слідчими проведено 20 санкціонованих обшуків, під час яких у військовослужбовця (організатора злочинної групи) було виявлено та вилучено грошові кошти у сумі 51 300 доларів США.

Всім учасникам злочинної групи повідомлено про підозру у вчиненні злочину, передбаченого частиною третьою статті 189 та частиною третьою статті 410 КК України.

Розслідування слідчими ТУ ДБР у м. Києві кримінальних правопорушень у сфері правосуддя

Станом на 30.09.2020 у провадженні слідчих ТУ ДБР у м. Києві за фактом постановлення суддею завідомо неправосудного вироку, рішення, ухвали або постанови перебуває 132 кримінальні провадження.

Як відомо, 11.06.2020 Конституційний Суд України визнав неконституційною статтю 375 КК України, але відтермінував втрату чинності

цією статтею на шість місяців, щоб Верховна Рада України змогла провести нормативне регулювання, встановлене цією статтею, відповідно до Конституції та Рішення Конституційного Суду України.

Слідчі ТУ ДБР у м. Києві здійснюють досудове розслідування у кримінальному провадженні щодо постановлення суддею неправосудної ухвали, якою було призупинено дію ліцензії на здійснення перельотів одній із авіакомпаній. Ухвала була винесена всупереч встановленому порядку скасування ліцензії та з порушенням підсудності розгляду цивільної справи.

Слідчими ТУ ДБР у м. Києві 28.05.2020 судді районного суду Київської області повідомлено про підозру у постановленні завідомо неправосудної ухвали (частина перша статті 375 КК України).

Кримінальне провадження перебуває на завершальній стадії та найближчим часом планується надіслати обвинувальний акт до суду.

Розслідування <u>військових злочинів</u> слідчими ТУ ДБР у м. Києві

З повідомлень Міністерства оборони України в засобах масової інформації відомо, що на початок 2019 року приблизно 9300 військовослужбовців дезертирували з української армії. Це більше ніж 4,5 % загальної чисельності військовослужбовців, затвердженої Верховною Радою України.

Дезертирство лишається одним із найпоширеніших злочинів в українському війську.

Протягом 2019 – 2020 років слідчими ТУ ДБР у м. Києві направлено до суду понад **470 обвинувальних актів** за статтями «Дезертирство» та «Самовільне залишення місця військової служби».

За вказаний період за результатами їх розгляду судами винесено **149 вироків** цієї категорії.

У **1781** кримінальному провадженні військовослужбовцям, які самовільного залишили військові частини або місця служби, **повідомлено про підозру** та **оголошено в розшук**.

Особливого значення для слідчих ТУ ДБР у м. Києві набув курс боротьби **з корупційними проявами у секторі безпеки**, зокрема за фактами викрадення, привласнення військового майна, закупівлі неякісного речового майна для Збройних Сил України тощо.

Як зазначалось вище, слідчими оголошені підозри учасникам **організованої злочинної групи,** до складу якої входили **військовослужбовці** однієї з військових частин в Київській області, у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого частиною третьою статті 28, частиною третьою статті 410 КК України.

Також слідчими ТУ ДБР у м. Києві здійснюється досудове розслідування у кримінальному провадженні щодо закупівлі Міністерством оборони України неякісних бронежилетів, які не виконують свою захисну функцію навіть за першим класом захисту, та іншого неякісного військового майна, за ознаками

ряду кримінальних правопорушень, передбачених КК України (заволодіння шляхом обману чужим майном, вчинене в особливо великих розмірах, та перевищення військовою службовою особою повноважень, вчинені в умовах особливого періоду, тощо).

Так, військові службові особи Міністерства оборони України, достовірно знаючи, що за умови намокання (дощування) бронежилет «Корсар М3с-1-4» як комплекс індивідуального захисту не відповідає своїм заявленим захисним балістичним властивостям, зобов'язані були повернути прийняті партії таких бронежилетів, дали вказівку підлеглим працівникам надалі приймати та передавати на військові потреби наступні партії бронежилетів, що завдало збитків інтересам держави на суму понад **42 мільйони** гривень. Аналогічна ситуація відбулася під час приймання на склади Міністерства оборони України іншого військового майна неналежної якості, чим спричинено тяжкі наслідки державним інтересам.

У вказаному кримінальному провадженні повідомлено про підозру п'ятьом військовим службовим особам старшого та вищого командного складу Збройних Сил України та двом службовим особам підприємства – постачальника бронежилетів.

Під час досудового розслідування у цьому кримінальному провадженні проведено приблизно 40 обшуків, допитано майже 70 осіб, проведено 10 тимчасових доступів, 3 слідчі експерименти, ряд судових експертиз (балістична; експертиза військового майна; криміналістичні; економічна).

Досудове розслідування у зазначеному кримінальному провадженні перебуває на завершальній стадії та найближчим часом планується направлення обвинувального акта до суду.

Взаємодія та співпраця з правоохоронними органами, іншими державними органами, установами та організаціями

Оперативні підрозділи ТУ ДБР у м. Києві на сьогодні укомплектовані лише на 3 %. У звітному періоді оперативно-розшукові справи в ТУ ДБР у м. Києві не відкривались.

У 2020 році ТУ ДБР у м. Києві силами працівників слідчих відділів у взаємодії та співпраці з оперативними підрозділами центрального апарату Державного бюро розслідувань, іншими правоохоронними органами, у складі яких діють оперативні підрозділи, забезпечувало швидке, повне та неупереджене розслідування у кримінальних провадженнях за злочинами, підслідними Державному бюро розслідувань та вчиненими на території міста Києва, Київської, Чернігівської та Черкаської областей.

Реалізація взаємодії відбувалась у таких формах:

обмін інформацією та відомостями, необхідними для виконання завдань та реалізації повноважень, зокрема отримання інформації, яка ставала підставою для початку досудового розслідування, а також слугувала доказами у вже розпочатих кримінальних провадженнях;

проведення спільних спецоперацій щодо документування протиправної

КОШТОРИС ТУ ДБР у м. Києві та СТАН ЙОГО ВИКОНАННЯ на 30.09.2020

(з урахуванням забезпечення фінансовими ресурсами до кінця року)

Поточні видатки	Затверджено кошторис на 2020 рік (грн.)	Надійшло фінансування за 9 місяців 2020 (грн.)	Касові видатки станом на 01.10.2020 (грн.)
Оплата праці	75 390 700	57 022 400	48 896 245
Нарахування на оплату праці	16 505 000	12 611 500	8 908 062
Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	1 000 000	911 750	461 420
Оплата послуг (крім комунальних)	2 976 300	2 137 250	1 446 662
Видатки на відрядження	60 000	23 500	16 935
Оплата теплопостачання	234 000	66 100	21 816
Оплата водопостачання та водовідведення	10 300	8700	2926
Оплата електроенергії	424 500	360 400	176 086
Оплата інших енергоносіїв та інших комунальних послуг	10 000	6500	1341
Окремі заходи по реалізації державних (регіональних) програм, не віднесені до заходів розвитку	20 000	20 000	20 000
Інші виплати населенню	50 000	50 000	50 000
Інші поточні видатки	304 400	228 400	202 889
Капітальний ремонт інших об'єктів	26 393 200	26 393 200	26 393 200
ВСЬОГО	123 378 400	99 839 700	86 597 582

Директор Територіального управління Державного бюро розслідувань, розташованого у місті Києві **Денис КЕРМАН**